

1. ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ

Μέσο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/05/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/05/2021

Σελίδα: 14

ΣΥΝΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΕΚΝΟΥ-ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ: ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΡΙΖΙΚΑ ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΠΟΥ ΤΕΘΗΚΕ

Χωριστές ζωές, κοινή και ισότιμη

Στη Βουλή κατατέθηκε το νομοσχέδιο του υπουργείου Δικαιοσύνης για την αναμόρφωση του Οικογενειακού Δικαίου, με βασικότερη καινοτομία το θεσμό της Συνεπιμέλειας. Πρόκειται για την πρώτη ριζική αναπροσαρμογή του νομικού πλαισίου γύρω από τις σχέσεις γονέων και παιδιών από το μακρινό 1983 και θεμελιώνει την από κοινού άσκηση της μέριμνας του παιδιού και από τους δύο γονείς σε περίπτωση διαζυγίου. Η μεταρρύθμιση του Οικογενειακού Δικαίου, ως εκ τούτου, έχει αποτελέσει αντικείμενο μεγάλης συζήτησης τόσο στους νομικούς κύκλους όσο και στους βασικούς ενδιαφερόμενους, δηλαδή τους γονείς, εδώ και δεκαετίες. Έτσι, αναμφίβολα πρόκειται για ένα πολυαναμενόμενο νομοσχέδιο, αφού προσπαθεί να λύσει προβλήματα που εμφανίζονται συχνά στην κοινωνία, όπως γονείς που δεν έχουν επικοινωνία με τα παιδιά τους - για το λόγο αυτό έχει τύχει αποθεωτικής υποδοχής από μεγάλη μερίδα πολιτών, όπως και αντίστοιχα κριτικής. Με ανακοίνωσή του, το υπουργείο Δικαιοσύνης αναφέρει πως «αδιαπραγμά-

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ
ddamianos@e-typos.com

τευτο κριτήριο» είναι ο «παιδοκεντρικός χαρακτήρας του κεφαλαίου του Αστικού Κώδικα που αφορά στη ρύθμιση των οικογενειακών σχέσεων και ειδικότερα στις σχέσεις των τέκνων με τους γονείς τους μετά τη διάσπαση του έγγαμου βίου τους, το διαζύγιο ή την ακύρωση του γάμου τους». Προσθέτει, μάλιστα, πως «από το παρωχημένο και επιζήμιο για το συμφέρον του τέκνου στερεότυπο του ενός γονέα στο σπίτι με τα παιδιά και του άλλου γονέα εργαζόμενου-απόντος, η κοινωνία μας έχει μεταβεί στο υγιές πρότυπο οι δύο γονείς να συμμετέχουν ισότιμα στην επαγγελματική και κοινωνική ζωή και ταυτόχρονα να είναι πλέον ενσυνείδητα παρόντες στη ζωή και στην ανατροφή των τέκνων τους ως ισότιμοι γονεϊκοί πυλώνες».

Σύμφωνα με το υπουργείο Δικαιοσύνης, το νέο σχέδιο νόμου εδράζεται στην αρχή της μη διάκρισης μεταξύ των γονέων, καθώς καθιερώνεται η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας και από

τους δύο γονείς μετά το διαζύγιο, όπως εφαρμόζεται στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ προάγονται, παράλληλα, οι εναλλακτικές μέθοδοι επίλυσης των οικογενειακών διαφορών, όπως η διαμεσολάβηση.

Διαφορετικό

Με τον νέο νόμο (εφόσον ψηφιστεί από τη Βουλή) καθορίζονται με ριζικά διαφορετικό από τον ισχύοντα τρόπο οι οικογενειακές σχέσεις, αφού το δικαστήριο που θα κρίνει τα της επιμέλειας θα καθορίζει με ποιον γονέα θα βρίσκεται η βασική διαμονή του παιδιού (τον πατέρα ή τη μητέρα) και σε ποιον θα διαμένει κατά το 1/3 του χρόνου.

Ο χρόνος το 1/3 θεσπίζεται από το νόμο ως μαχητό τεμάχιο για την επικοινωνία του παιδιού με τον γονέα με τον οποίο δεν διαμένει, κάτι που σημαίνει πως ο δικαστής θα μπορεί να μειώσει το χρόνο εάν διαπιστώσει κακοποιτικές ή άλλες, προβληματικές συμπεριφορές από τον ένα γονέα.

Με το νομοσχέδιο του υπουργείου Δικαιοσύνης καθιερώνονται, επίσης,

κριτήρια κακής άσκησης της γονικής μέριμνας, τα οποία λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη από το δικαστήριο στη ρύθμιση των ζητημάτων γονικής μέριμνας και επιμέλειας των τέκνων, όπως η μη καταβολή της διατροφής, ο μη σεβασμός στις δικαστικές αποφάσεις και στις συμφωνίες των διαζευγμένων

μένους ψυχολόγους, κοινωνιολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς, καθηγητές ΑΕΙ και δικαστικούς λειτουργούς.

Όπως έχει υποστηρίξει ο υπουργός Δικαιοσύνης Κώστας Τσιάρας, με την καθιέρωση του μαχητού τεμαχίου εξασφαλίζεται η αυξημένη επικοινωνία και με τους δύο γονείς, και με τον τρόπο αυτόν αμφότεροι οι γονείς μπορούν να έχουν παιδαγωγικό χρόνο επικοινωνίας με τα παιδιά τους, συμβάλλοντας ουσιαστικά με την παρουσία τους στην αμαλή ψυχογενετική τους ανάπτυξη και, παράλληλα, δημιουργείται μια ουσιαστική βάση διάλογου μεταξύ των γονέων, ώστε να αποφεύγονται οι έριδες και οι φιλονικίες μεταξύ τους, που πληγώνουν τον συσθεσιακό κόσμο των παιδιών και παρακωλύουν την ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους.

Πλαίσιο συνεννόησης

Σύμφωνα με το υπουργείο Δικαιοσύνης, με τις νέες ρυθμίσεις δημιουργείται το αναγκαίο πλαίσιο συνεννόησης μεταξύ των γονέων προκειμένου να επιλύσουν

80%

όσων τοποθετήθηκαν
στη δημόσια διαβούλευση
ήταν υπέρ του
νομοσχεδίου

γονέων και η διάρρηξη των σχέσεων του παιδιού με τον άλλον γονέα.

Επιμόρφωση

Προβλέπεται, επίσης, η θέσπιση ειδικών προγραμμάτων της Εθνικής Σχολικής Δικαιοσύνης για την επιμόρφωση των δικαστικών λειτουργών που θα δικάζουν τις οικογενειακές διαφορές, από εξειδικευ-

1. ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ

Μέσο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/05/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/05/2021

Σελίδα: 15

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΜΑΪΟΥ 2021

ΕΛΛΑΔΑ | 15

ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΑΛΟΓΟ ΚΑΙ ΠΗΡΕ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

μέριμνα για το παιδί

τις διαφορές τους εξωδικαστικά. Π.χ. προβλέπεται η δυνατότητα των γονέων να ρυθμίσουν τα ειδικότερα ζητήματα με έγγραφη συμφωνία, εφόσον υπάρχει το πλαίσιο της συνεννόησης μεταξύ τους, ή σε διαμεσολαβητή, αφού στη λογική του νέου πλαισίου είναι οι γονείς να προσφύγουν στα δικαστήρια ως τελευταίο στάδιο σε περίπτωση διαφωνίας. Παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα προσφυγής σε ειδικευμένο διαμεσολαβητή. Η προσφυγή στο αρμόδιο δικαστήριο προβλέπεται ως το τελευταίο στάδιο σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των γονέων.

Ο δικαστής

Αναφορικά με το ρόλο του δικαστή στην επίλυση των διαφορών, το υπ. Δικ. σημειώνει πως «με την καθιέρωση του μακροτού εκτελεστικού επικοινωνίας του 1/3, όπως επίσης και των ενδεικτικών κριτηρίων κακής άσκησης της γονικής μέριμνας, ο δικαστής διευκολύνεται ακόμη περισσότερο όταν υπεισέρχεται στην ουσία της υπόθεσης και εξετάζει διεξοδικά τα πραγματικά περιστατικά

με βάση πάντοτε το αληθές και πραγματικό συμφέρον του παιδιού. Με τον τρόπο αυτόν ενισχύεται η δυνατότητα έκδοσης δικαστικών αποφάσεων, που δεν θα αμφισβητούνται από τους διαδίκους, και περιορίζονται οι αέναες δικαστικές διενέξεις μεταξύ των γονέων, οι οποίες αποβαίνουν τελικά εις βάρος των παιδιών».

Σχετικά με τις εκκρεμείς υποθέσεις, στο νομοσχέδιο προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις και παρέχεται η δυνατότητα μεταρρύθμισης ή ανάκλησης εγγράφων συμφωνιών εντός χρονικού διαστήματος δύο ετών από την έναρξη ισχύος του νόμου, προκειμένου να υπάρξει εναρμόνιση με τα νέα νομικά δεδομένα. Διευκρινίζεται, πάντως, πως δεν αλλάζει κάτι σε ό,τι αφορά τις υποθέσεις που έχουν λήξει δικαστικά, π.χ. σε ό,τι αφορά το ύψος της διατροφής.

Ρυθμίσεις ανάλογες ή αντίστροφες με τον σχετικό νόμο, με τον όρο της συνεπιμέλειας των παιδιών και από τους δύο γονείς (με διαφορετικά ποσοστά χρόνου παραμονής του παιδιού με τον κάθε γονέα στην καθημέρα) υπάρχουν σε πολλές

ακόμη χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ αυτών η Γαλλία, η Ιταλία, η Ουγγαρία, η Σουηδία και η Ιρλανδία.

Πλήρης προστασία

Απαντώντας στην κριτική, το υπουργείο Δικαιοσύνης αναφέρει πως «τα παιδιά και οι μητέρες τους προστατεύονται πλήρως, ακριβώς όπως και σήμερα», σημειώνοντας πως «σε κάθε περίπτωση, με τις διατάξεις του νομοσχεδίου ο δικαστής μπορεί να παρεκκλίνει από το μακροτέκμηριο του 1/3, κρίνοντας σύμφωνα με την εν γένει στάση και συμπεριφορά του γονέα που κατηγορείται για άσκηση ενδοοικογενειακής βίας».

Αναφέρει, επίσης, πως το 80% όσων τοποθετήθηκαν στη δημόσια διαβούλευση ήταν υπέρ του νομοσχεδίου, καθώς και ότι «έλαβε υπόψη του και όλες τις παρατηρήσεις που εκφράστηκαν από φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών, ενώ ενσωμάτωσε τις παρατηρήσεις όπως του Συνηγόρου του Πολίτη και της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, καταλήγοντας σε ένα ισορροπημένο νομοσχέδιο». ■

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ: ΓΙΑ ΑΔΗΛΩΤΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 2010-2012 ΠΟΥ ΕΙΣ

Διαγράφονται οριστικά φόροι και πρόστιμα σε 70.000 συνταξιούχους

Την οριστική απαλλαγή από φόρους και πρόστιμα που επιβλήθηκαν σε 70.000 συνταξιούχους το 2019 για εισοδήματα της τριετίας 2010-2012, τα οποία εισέπραξαν με καθυστέρηση το 2013 και δεν τα δήλωσαν το 2014, πιστοποιεί η σχετική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας που δημοσιεύτηκε χθες.

Σύμφωνα με την απόφαση, η παραγραφή φόρων και προστίμων έρχεται αν μέσα από την παρέλευση 5ετίας η φορολογική αρχή δεν έχει κοινοποιήσει στον υπόχρεο πράξη καταλογισμού φόρων και ενδεχόμενων προστίμων επί του φόρου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΛΑΙΤΣΑΚΗΣ
ΤΑΣΟΣ ΔΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

νέπεια, υπογραμμίζει η Ολομέλεια του ΣτΕ, να εφαρμόζονται οι προϊσχύουσες του άρθρου 36 του ΚΦΔ διατάξεις περί παραγραφής, οι οποίες παγίως προέβλεπαν «ως προϋπόθεση διακοπής της προθεσμίας παραγραφής της φορολογικής αξίωσης του Δημοσίου την εντός της οικείας προθεσμίας κοινοποίηση της καταλογιστικής πράξης».

Μετά από αυτή την απόφαση, η όλη διαδικασία που εφάρμοσε η φορολογική διοίκηση για να υποχρεώσει τους 70.000 συνταξιούχους σε πληρωμές φόρων και προστίμων για αδήλωτα αναδρομικά των ετών 2010-2012 εισπραχθέντα εντός του 2013 είναι άκυρη, τα καταλογισθέντα ποσά φόρων και προστίμων πρέπει να διαγραφούν και όσα ήδη εισπράχθηκαν από τις

λος του έτους 2014, στο οποίο έπρεπε να είχαν δηλωθεί και φορολογηθεί τα αναδρομικά, μέχρι το τέλος του 2019) προκειμένου να ελέγξει τις συγκεκριμένες υποθέσεις και να επιβάλει φόρους και πρόστιμα. Οι συνταξιούχοι των περιπτώσεων αυτών έλαβαν γνώση των ποσών των πρόσθετων φόρων και των προστίμων που τους καταλόγισαν άρον άρον οι αρμόδιες ΔΟΥ, μετά τη λήξη της προθεσμίας παραγραφής, δηλαδή τον Ιανουάριο του 2020. Στην ουσία, δηλαδή, η κοινοποίηση των πράξεων έγινε μετά τις 31-12-2019 που έληξε η προθεσμία παραγραφής.

Αντισυνταγματική διάταξη

Οι πρώτες δικαστικές αποφάσεις-βόμβα που άνοιξαν το δρόμο για να κριθούν άκυρες οι προσπάθειες τις ΑΑΔΕ να εισπράξει άρον άρον φόρους και πρόστιμα από τους 70.000 συνταξιούχους εκδόθηκαν από τα Διοικητικά Εφετεία Θεσσαλονίκης και Αθηνών.

Με τις αποφάσεις αυτές -δύο από το Δ.Ε. Θεσσαλονίκης (τις υπ' αριθμόν 759/2019 και 716/2020) και μία από το Δ.Ε. Αθηνών (την υπ' αριθμόν 734/2020)- κρίθηκε, συγκεκριμένα, αντισυνταγματική η διάταξη της παραγράφου 11 του άρθρου 72 του Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών (ν. 4174/2013), η οποία προβλέπει ότι η παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για την επιβολή φόρου ή προστίμου διακόπτεται με την έκδοση των πράξεων προσδιορισμού φόρου ή επιβολής προστίμου, ακόμη κι αν οι πράξεις αυτές κοινοποιηθούν στο φορολογούμενο μετά τη λήξη της περιόδου παραγραφής. Σύμφωνα με το σκεπτικό των δικαστηρίων, η διάταξη αυτή «οδηγεί σε επιμήκυνση της παραγραφής και αντίκειται στις εξειδικεύουσες την αρχή της ασφάλειας δικαίου διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 78 του Συντάγματος». ■

Το σκεπτικό

Ειδικότερα, η Ολομέλεια του ανωτάτου ακριωτικού δικαστηρίου, με τρεις αποφάσεις της (υπ' αριθμ. 616-618/2021) έκρινε ότι η προθεσμία παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να επιβάλει φόρους και πρόστιμα δεν διακόπτεται πλέον με την έκδοση των σχετικών καταλογιστικών πράξεων, αλλά διακόπτεται από την κοινοποίηση της καταλογιστικής πράξης.

Συγκεκριμένα, ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας-ΚΦΔ (νόμοι 4174/2013 και 4254/2014) ορίζει ότι η προβλεπόμενη από ισχύουσες διατάξεις ουσιαστικού φορολογικού δικαίου, που επιπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΦΔ, προθεσμία (γένεσε χρόνια από την εκκαθάριση του φόρου) παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να επιβάλει φόρους και πρόστιμα διακόπτεται με την έκδοση των οικείων σχετικών καταλογιστικών πράξεων (ακόμη και αν αυτές εκδοθούν μετά την πενταετία) είναι ανίσχυρη ως αντίθετη «στις αρχές της φανεράς δράσης της διοίκησης και της ασφάλειας του δικαίου». Και κατά συνέπεια, προσθέτουν οι σύμβουλοι Επικρατείας, η σχετική διάταξη είναι «μη εφαρμοστέα». Αυτό έχει ως συ-

ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΜΕ ΤΟΚΟ

Τα ποσά που εισπράχθηκαν ήδη από τις αρμόδιες ΔΟΥ θα πρέπει να επιστραφούν εντόκως στους συνταξιούχους που τα πλήρωσαν

αρμόδιες ΔΟΥ θα πρέπει να επιστραφούν εντόκως στους συνταξιούχους που τα πλήρωσαν. Υπενθυμίζεται ότι η φορολογική διοίκηση υποχρέωσε τις αρμόδιες ΔΟΥ να εκδώσουν άρον άρον στο τελευταίο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου του 2019 πράξεις προσδιορισμού φόρου και επιβολής προστίμων για όλες αυτές τις περιπτώσεις προκειμένου να αποφευχθεί η παραγραφή τους στις 31-12-2019.

Παραγραφή, η οποία θα επέρχεται λόγω παράδοσης της πενταετούς προθεσμίας που είχε το Δημόσιο (από το τέ-

2. ΣΤΕ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΤΟΥ...

Μέσο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .08/05/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .08/05/2021

Σελίδα: 23

ΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΤΟ 2013 ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 2019

